

mgr Paula Milczarczyk
Uniwersytet Gdański
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Filozofii

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

„ROLA TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ W ESTETYCZNYM DOŚWIADCZENIU CODZIENNOŚCI W KONTEKŚCIE PROGRAMU FILOZOFICZNEGO *EVERYDAY AESTHETICS*”

praca doktorska
wykonana pod kierunkiem
dr hab., prof. UG Anny Chęćki

Rozprawa doktorska podejmuje problematykę związaną z wpływem twórczości artystycznej (a także szeroko rozumianych wytworów kultury) na doświadczenie życia codziennego. Przypadkiem, który zajmuje czołowe miejsce w rozważaniach jest pole, w którym płaszczyzny sztuki i rzeczywistości pozaartystycznej przecinają się, szczególnie zaś graniczny przypadek: gdy pokrywają się i na poziomie doświadczenia stają się tożsame („malowniczy krajobraz”). To przeżycie, które – choć odnosi się do sfery pozaartystycznej – zakotwicza się i dzieli swą naturę z doświadczeniem sztuki. Praca doktorska ufundowana jest zatem na hipotezie o dwukierunkowej naturze zależności między sztuką a rzeczywistością zastaną. To zaś determinuje trzy fundamentalne obszary badawcze, które wyznaczają pytania o: źródła (w oparciu o odwołania do ontologii dzieła sztuki czy filozoficznych koncepcji doświadczenia), egzemplifikacje (analiza języka potocznego czy zabiegów retorycznych w literaturze pięknej) oraz konsekwencje (ekologiczne, społeczne, etyczne) tej relacji. Pojęciem, wokół którego budowane są rozważania jest wprowadzona przez autorkę kategoria tzw. mimetyzmu odwróconego: mechanizmu komplementarnego względem artystycznego naśladownictwa, które dopełnia mimetyczne koło sztuki i rzeczywistości. Metodę badawczą determinują dwa podejścia: ujęcie historyczno-teoretyczne (część I i II pracy) oraz *case study* (część III). Na płaszczyźnie teoretycznej istotne miejsce zajmuje w rozprawie nurt *everyday aesthetics* we współczesnej estetyce filozoficznej – w pracy wykorzystano bazowe ustalenia wypracowane w obrębie nurtu, a także założenia krytycznych wobec niego stanowisk. W części poświęconej studium przypadku znajdują się zaś liczne odwołania do historii sztuki (dawnej i współczesnej), teologii, literatury pięknej, filmu, mass-mediów czy obrzędowości.